

автора, який спонукає інших до дій. Висловлюється впевненість у тому, що все це буде здійснено, що народ обов'язково повстане й розірве віковічні кайдани. Наприкінці вірша Т. Шевченко звертається до майбутніх поколінь, він ніби переноситься в нове суспільство, в якому не буде неволі й рабства. Нову сім'ю народів поет називає великою і вільною. У «Заповіті» звучать нотки й суму, й гордості, а найбільше — віри в перемогу, в те, що завтрашній щасливий день неодмінно настане, а щастя прийде тоді, коли Дніпро «...понесе з України у синєє море кров ворожу».

Мріє Т. Шевченко прийняти шану від майбутніх поколінь. Він пише:

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим, тихим словом.*

У поезії «Заповіт» відчувається сила народу, віра в його безсмертя, впевненість у неминучій перемозі. Т. Шевченко не тільки висловлює мрію про майбутнє, а й прагне уявити його собі, закликає до революційної боротьби.

Тарас Шевченко - символ чесності, правди і безстрашності, великої любові до людини. Вся творчість великого Кобзаря зігріта гарячою любов'ю до Батьківщини, пройнята священною ненавистю до ворогів і гнобителів народу.

Його думи, його пісні, його полум'яний гнів, його боротьба за світлу долю трудового люду були думами, піснями, гнівом і боротьбою мільйонів. Поезію Шевченка люблять усі народи. Поет, який віддав усі свої сили боротьбі за визволення рідної України від соціального і національного гніту, виражав прагнення і сподівання всіх народів, всіх прогресивних людей світу.

Тарас Григорович Шевченко прожив дуже мало - лише 47 років. З них 34 роки провів у неволі: 24 роки - під ярмом кріпацтва і понад 10 років - у найжорсткіших умовах заслання. А решту - 13 "вільних" років перебував під невсипущим наглядом жандармів.

Ім'я Тараса Шевченка відоме в усьому світі: у багатьох країнах йому встановлені пам'ятники, його твори перекладені майже на всі мови світу, його ім'ям в Україні названі навчальні заклади, театри, площі, вулиці, міста. Національна опера України, Київський національний університет, центральний бульвар міста Києва носять ім'я видатного сина українського народу - Тараса Шевченка.

«І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОЖДЕНИМ ЗЕМЛЯКАМ МОЇМ...»

Чуйко Д., студ. 3 курсу агрономічного факультету

Науковий керівник – Петрова Т.О., старший викладач кафедри укр. та рос. мов

В історії України та світу Т.Г. Шевченко є тим, хто зміг поєднати в собі поета, літературного критика, основоположника нової української літератури, драматурга, фольклориста й просвітителя свого народу. Водночас він був одним із найвидатніших українських майстрів українського живопису та графіки. Про Т.Г. Шевченка як культурного діяча, про його творчу особистість і

творчість уже написано безліч книг різними мовами світу, велику кількість наукових досліджень і публіцистичних статей. Але про Шевченка як пророка та просвітителя, на нашу думку, не достатньо повно висвітлено, тому означена тема потребує глибшого пізнання поета як провидця.

Одним із тих, хто звернув увагу на Святе Письмо в житті і творчості Шевченка, був Пантелеймон Куліш: *«Були в нас на Вкраїні великі воїни, були великі правителі, а ти став вище всіх, і сім'я рідна у тебе найбільша. Ти бо, Тарасе, влив нас не людей із цього світу зганяти, не городи і села опановувати: ти влив нас Правди святої животворящої».*

Поети у своїй творчості часто згадують особистість Шевченка та його творчість. Так, Леся Українка написала вірш *«На роковини Шевченка»*, Олесь Бабій присвятив Шевченку поему *«Найбільша тайна»*, а Володимир Переяславець поезію *«Пророк України»*. Великий внесок у дослідження життя й творчості Шевченка зробив Дмитро Чуб. За своє життя він опублікував низку видань, серед яких два томи *«Живий Шевченко»*. Серед сучасних дослідників слід відзначити академіка НАН України, Героя України Івана Дзюбу. Він є автором таких наукових праць, як *«Тарас Шевченко»* (2005 р) та *«Тарас Шевченко: Життя і творчість»* (2008 р).

Дослідивши тексти творів поета Шевченка, можна стверджувати що, Шевченко – пророк, оскільки лише обрана Богом людина здатна мужньо й відверто говорити всім і всюди правду. Він бачив те, чого не хотіли та й не могли бачити інші, і сміливо говорив до свого народу, спираючись на авторитет Божого слова, яке відіграло головну роль у творчості поета.

Так, спираючись на біблійну книгу (Книга пророка Єзекіїля) та пророцтва, що записані в ній, Шевченко створив *«Подражаніє Іезекіїлю»*, де він доніс біблійні пророкування до українців. У поемі *«Єретик»* митець знову згадує Єзекіїля і його пророцтва, оскільки останній передбачав повернення свого народу на рідні землі та його відродження:

*І – О диво! Трупи встали
І очі розкрили,
І брат з братом обнялися
І проговорили
Слово тихої любові
Навіки і віки!
І потекли в одне море
Слов'янської ріки! («Єретик»)*

У своєму Кобзарі Т.Г. Шевченко подає українському народу програму і намічає шлях на майбутні століття. Зокрема, у поемі *«І мертвим і живим...»*, як і в поемі *«Кавказ»*, поет не висловлює конкретного сюжету, але закликає народ до боротьби та відновлення української культури й духовності. Крім того, водночас пророкує, що українську ідею вже не зламають ніколи, тому що вона глибоко засіла в кожному українці, і що колись народ отримає те, за що бореться:

*А поки що течуть ріки,
Кроваві ріки! («Кавказ»)*

У поезії «Іван Підкова» митець робить наголос на рефрен «було колись»:

*Було колись - в Україні
Ревіли гармати;
Було колись - запорожці
Вміли панувати.
Панували, добувши і славу, і волю;
Минулося: осталися
Могили по полю. («Іван Підкова»)*

Могили ті – свідки гучної слави, нагадування сучасникам про те, що все можливо відновити і не потрібно здаватися. Поет-пророк знав, що після тривалої наруги над культурою, мовою та душею українців потрібно буде все відновлювати, і тому намагався дати стимул для цього відновлення.

У поемі «Юродивий» (1857р.) Шевченко згадує особистість Вашингтона і його вдале правління як президента й пише сповнені віри, пророчі слова:

*Коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом
А діждемося-таки колись! («Юродивий»)*

Митець уточнював, що побудувати суспільний устрій, як при Вашингтоні, є нашою національною метою, а його тривале здійснення - нашим історичним призначенням.

Тарас Шевченко після смерті пішов за своїм рідним українським народом, він відчував як пророк, соціальне поневолення власного народу: «*караюсь, мучусь, але не каюсь!*». Митець хотів бачити своїх співвітчизників освіченими, вільними, сповненими гідності, тому й закликав українців до всебічної просвіти і свідомого патріотизму. Поет вірив, що треба тільки докласти трохи зусиль, щоб збагатити свій розум і душу – і все це неодмінно стане реальним.

На похоронах Т.Г.Шевченка, П.Куліш виголосив такі слова: «*Це вже не кобзар, а національний пророк, я вічний, ваш дух не вмирущий*». Отже, Т.Шевченко є не вмирущим духом українського народу національним пророком, який веде до світлого майбутнього нації.

ФИЛОСОФИЯ СВОБОДЫ УКРАИНСКОГО ДУХА В ТВОРЧЕСТВЕ Т. Г. ШЕВЧЕНКО

**Шевердина А., студ. I курса факультета управления и бизнеса ХНАДУ
Научный руководитель – Чхейло И.И., канд. филос. наук, доцент**

Творчество выдающегося украинского поэта, художника, мыслителя Т. Г. Шевченко имеет огромное значение для становления и развития духовности украинского народа. В произведениях великого Кобзаря прослеживается эволюция его взглядов. Творчество Шевченко отражало думы и чаяния украинского народа. На протяжении всей своей жизни он был непримиримым противником национального и социального угнетения, решительно отстаивал чувства национального достоинства, боролся за национальную свободу. Поэт высоко ценил свободолюбивый дух украинского народа, олицетворением